

BIJLAGE 1

7a 's Winters is het stil in het bos.

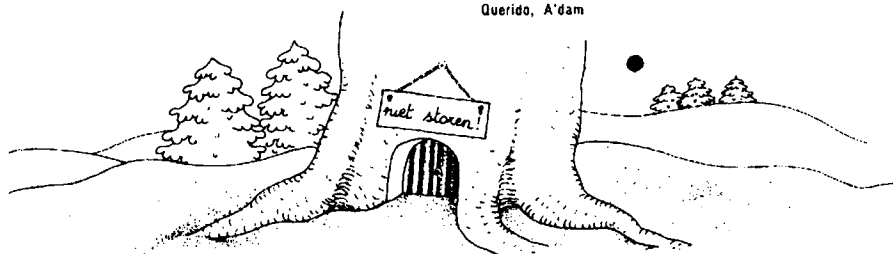
Vogels hebben het eigenlijk gemakkelijk. Als hun voedsel opdraakt, vliegen ze gewoon ergens anders heen. Dat is het voordeel als je vleugels hebt.

Voor een egel is 'er 's winters niks meer te eten. Maar hij kan niet wegvliegen, want hij heeft geen vleugels. Daar heeft de natuur wat op gevonden. De egel gaat slapen. En hij slaapt een paar maanden aan één stuk door. Dat noemen ze de winterslaap. Niet alleen egels slapen 's winters. Ook vleermuizen en hamsters, padden en sommige soorten muizen, insecten en nog een heel stel andere dieren. Daardoor is het 's winters zo stil in het bos.

Zo'n winterslaap is natuurlijk erg praktisch als je geen voedsel kunt vinden. Want wie slaapt, eet niet. Maar er is ook iets speciaals aan. In die tijd is de lichaamstemperatuur van de slapende dieren lager dan normaal. Hun hart klopt langzamer en ook ademen doen ze niet meer zo vaak. Het is net of ze dood zijn. Daarom hoeven ze tijdens de winterslaap niet te eten. Hoewel, hamsters en slaapmuizen – ja, zo heten ze echt – nemen het zekere voor het onzekere. En ze leggen een voorraad aan met lekkere hapjes. Voor het geval ze toch een keertje wakker worden.

Wanneer een egel 's zomers zijn buik vol heeft gegeten en lekker vet is geworden, kan hij gerust een paar maanden slapen zonder dood te gaan. Hij wordt pas weer wakker als het lentezonnetje gaat schijnen.

naar G. Brands
uit: *Padden verhuizen niet graag*.
Querido, A'dam

Uit: *Taaltrein* - deel 3B. Deurne: Plantyn, 1989, p. 24.

BIJLAGE 2

11a Een meiboom in september

B. = Bram E. = Els T. = timmerman

- B. Zie eens, Els, zo'n timmerman is toch een echte acrobaat, hee?
- E. Ja echt. Zie die twee daar nu schrijlings op de nok van dat dak zitten. En maar hameren!
- B. Kijk, ze komen naar beneden. 't Is schafttijd. Willen we eens een praatje met ze slaan?
- E. Dan vraag ik meteen waarom die spar daarboven op het huis staat.
- B. Dag, meneer, hoe was het, zo hoog op het dak?
- T. Dag, maatjes! Wel, het was er winderig! Het tocht er aardig, reken maar.
- E. U ziet er anders niet kouwelijk uit, meneer.
- T. Nu ja, we zijn ook de hele tijd in de weer. We zitten niet voor ons plezier zo hoog en droog.
- B. Hebt u nog veel werk?
- T. We hebben er onze bezigheid wel, hoor. Vandaag leggen we de dakspanten.
- E. „Dakspanten?”
- T. Ja, zo heten die. Moeilijk woord, hee?
- B. Toch zit u er wel gezellig bij, meneer. Gaat u die kerstboom ook versieren?
- T. Kerstboom? Wat bedoel je, knaap?
- E. Dat sparreboompje met die linten! Waarom staat dat daarboven, meneer?
- T. Wel, weetgraagje, als het gebinte van een dak af is, plaatsen de timmerlui een versierd boompje erbovenop. Het meiboompje. Het is meteen een seintje voor de bouwheer, om zijn metselaars en timmerlieden te vergasten op een frisse dronk.
- E. Dat hebt u dan wel verdiend.
- T. De ruwbouw staat nu „onder dak”. Dan zetten we het bouwterrein open voor schrijnwerkers, loodgieters, stukadoors, elektriciens, schilders. Die heren zitten nu eenmaal graag droog, weet je.
- E. Wanneer kan de sleutel op de deur?
- T. Zeg, worden jullie ook bouwvakkers? Je wilt er verdraaid alles van weten.

Uit: *Taaltrein* - deel 3A. Deurne: Plantyn, 1988, p. 40.

BIJLAGE 3

Het volgende bericht komt uit een krant. Het is voor volwassenen geschreven. Maar als je het goed leest, begrijp je best waarover het gaat en wat er wordt bedoeld. Niet alles wat in de krant staat, is moeilijk. Lees zelf maar!

Vakantieperikelen

Het komt nogal eens voor, dat verre vakanties voor de mensen zelf een grote teleurstelling worden. In veel gevallen laat je je misleiden door de mooie advertenties van sommige reisbureaus. Laten we een voorbeeld nemen.

De 62-jarige mevrouw Snijder uit Gent las in een tijdschrift een advertentie, waarin tegen geringe betaling een interessante reis naar de Spaanse kust werd aangeboden. Ze raakte meteen onder de indruk van het prachtige strand en het schitterende hotel met het vrolijke terras ervoor, zoals dat op de foto's stond afgebeeld. Volgens de beschrijving was de afstand van het hotel naar het strand nog geen tweehonderd meter. Mevrouw Snijder was daarmee zeer ingenomen, want zij is nogal gauw vermoeid. Vol goede moed stapte zij op 21 juli, met paspoort en papieren in het vliegtuig. Maar wat bleek bij aankomst op haar vakantieadres? Het hotel dat mevrouw was beloofd, zat overvol. Daarom werd ze naar een ander hotel gebracht, dat veel minder luxe had. Nauwelijks

was mevrouw op haar kamertje, of ze ontdekte dat de wasbak lekte en dat er een kapotte lamp in de lichter zat. Ook was de toevoer van frisse lucht onvoldoende. Verder (dat bleek de volgende dagen) werd de maaltijd niet altijd op geregelde tijden geserveerd. Bovendien lag het hotel bijna zeven kilometer van het strand, zodat mevrouw telkens een bus of een taxi moest nemen. De oppervlakte van dat strand was overigens veel kleiner dan op de foto's leek. Mevrouw Snijder was natuurlijk alles behalve tevreden.

Bij de terugkeer heeft mevrouw Snijder zich beklagd bij het reisbureau. Ze wilde een deel van haar geld terug. Dat is haar echter niet gelukt. Het reisbureau van Antwerpen wil geen vergoeding betalen voor de geleden schade. Het lijkt er dus op dat ze haar teveel betaalde centen voorgoed kwijt is. De vakantie die eerst zo goedkoop leek, werd tenslotte toch nog duur. Dit alles is het gevolg van valse reclame.

Uit: *Taal totaal Zuid* - deel 4A. Malle: *De Sikkels*, p. 12.

BIJLAGE 4

3 Pootje baden, bootje varen, visje vangen ... Ze is weer voorbij die mooie zomervakantie!

*Zeg, wat is nu jouw leukste vakantieherinnering?
Schrijf er eens een mooi verhaal over en teken erbij.
Zoek eerst een grappige titel.
En daarna ... voorlezen en in de schoolkrant drukken!
Fijn idee, hee?*

Uit: Taaltrein - deel 3A. Deurne: Plantyn, 1988, p. 8.

Stellen

Goede vangst

Bram was nog niet klaar met eten, toen Bert er al aankwam. Ze wilden samen kikkervisjes gaan vangen. Bert had een schepnetje gemaakt van een nylonkous. Bram droeg een inmaakpot aan een touw.

Om het hoekje lag een veldweggetje. „Daar is het,” zei Bram. De vorige zondag had hij ontdekt, dat er dikkopjes zaten in de plas bij de wilgen.

Schrijf het vervolg van het opstelletje. Maak het boeiend! Misschien...

- moeten ze vluchten voor een stier,
- krijgen ze een heuse baars in het net,
- valt Bram in het water,
- kantelt het glas met de kikkervisjes om.

Je bedenkt zelf wel een spannende gebeurtenis. Als je het makkelijker vindt, mag je best zelf meegaan op vangst. Dan moet je maar de aanloop hierboven wat veranderen.

Ik was nog niet klaar met eten toen...

Uit: Taalbasis - 3de leerjaar deel B. Lier: Van In, 1980, p. 114.